

अत्रगार्हस्थ्ये ॥ १८ ॥ इहविधी प्रवृत्तस्य निष्ठावतः ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ तच्चकर्मगृहस्थाश्रमिणो विरोधकं निगबद्धिरोषेण रोधकं ॥ २२ ॥ एतत्त्यागे दोषमाह तदिति ॥ २३ ॥ अपरे यो गिनः महायज्ञानिति बहुवचनं वितर्कविचाराद्यन्तरयोगभेदापेक्षं, २४ ॥ २५ ॥ त्रिष्वपियज्ञेष्वप्योतीतकालः उपस्थितं मध्यममुल्लंघ्यात्यस्य वातं कुर्वतस्तेनास्तिक्यं स्पष्टमित्याह स इति ॥ २६ ॥ पूर्ववेदसंन्यासे पितृवाधिकारो नास्तीत्यु

पितृदेवातिथिकृते समारंभो त्रिशस्यते ॥ अत्रैव हि महाराज त्रिवर्गः केवलं फलं ॥ १८ ॥ एतस्मिन्वर्तमानस्य विधावप्रतिषेधिते ॥ त्यागिनः प्रवृत्तस्येह नोच्छिर्तिर्विद्यते क्वचित् ॥ १९ ॥ अस्तजद्विप्रजाराजस्रजापतिरकल्मषः ॥ मां यक्ष्यंतीति धर्मात्मा यज्ञैर्विविधदक्षिणैः ॥ २० ॥ वीरुधश्चैव वृक्षांश्च यज्ञार्थं वैतथौषधीः ॥ पशूश्चैव तथा मेध्यान् यज्ञार्थानि हवींषि च ॥ २१ ॥ गृहस्थाश्रमिणस्तच्च यज्ञकर्म विरोधकं ॥ तस्माद्गार्हस्थ्यमेवेह दुष्करं दुर्लभं तथा ॥ २२ ॥ तत्संप्राप्य गृहस्थाये पशुधान्यधनान्विताः ॥ न यजंते महाराज शश्वतं तेषु किल्बिषं ॥ २३ ॥ स्वाध्याययज्ञाः क्रषयो ज्ञानयज्ञास्तथापरे ॥ अथापरे महयज्ञान् मनस्येव वितन्वते ॥ २४ ॥ एवं मनःसमाधानं मार्गमातिष्ठतो नृप ॥ द्विजाते ब्रह्मभूतस्य स्पृहयंति दिवौकसः ॥ २५ ॥ सरत्नानि विचित्राणि संस्तुतानि ततस्ततः ॥ मखेष्वनभिसंस्त्यज्यनास्तिक्यमभिजल्पसि ॥ २६ ॥ कुटुंबमास्थितेत्यागं न पश्यामि न राधिप ॥ राजसूयाश्वमेधेषु सर्वमेधेषु वा पुनः ॥ २७ ॥ ये चान्येकतवस्तात ब्राह्मणैरभिपूजिताः ॥ तैर्यजस्वमहीपालशक्रो देवपतिर्यथा ॥ २८ ॥ राज्ञः प्रमाददोषेण दस्युभिः परिमुष्यतां ॥ अशरण्यः प्रजानां यः सराजा कलिरुच्यते ॥ २९ ॥ अश्वान् गाश्चैव दासीश्च करेणुश्च खलं कृताः ॥ ग्रामान् जनपदांश्चैव क्षेत्राणि च गृहाणि च ॥ ३० ॥ अप्रदाय द्विजातिभ्यो मात्सर्या विष्टचेतसः ॥ वयं ते राजकलयो भविष्यामविशांपते ॥ ३१ ॥ अदातारो शरण्याश्च राजकिल्बिषभागिनः ॥ दोषाणामेव भोक्तारो न सुखानां कदाचन ॥ ३२ ॥ अनिष्टा च महायज्ञैरकृत्वा च पितृस्वधां ॥ तीर्थेष्वनभिसंस्तुत्य प्रव्रजिष्यसि चेत्प्रभो ॥ ३३ ॥ छिन्नाश्रमिव गंगतासि विलयं मारुते रितं ॥ लोकयो रुभयो भ्रंशो ह्यं तराले व्यवस्थितः ॥ ३४ ॥ अंतर्बहिश्च यत्किंचिन्मनो व्यासंगकारकं ॥ परित्यज्य भवेत्यागी न हि त्वाप्रति तिष्ठति ॥ ३५ ॥ एतस्मिन्वर्तमानस्य विधावप्रतिषेधिते ॥ ब्राह्मणस्य महाराजनोच्छिर्तिर्विद्यते क्वचित् ॥ ३६ ॥

कं इदानीं वेदसंन्यास एव न संभवतीत्यर्थेनाह कुटुंबमिति कुत्रतर्हि त्यागं पश्यसीत्यत आह राजस्येति ॥ २७ ॥ फलितमाह ये चेति ॥ २८ ॥ प्रमादो राज्याकरणं परिमुष्यतां लुप्यमानानां ॥ २९ ॥ ३० ॥ मात्सर्यबंधुद्रोहः दानाभावेन कलिस्वरूपा एव वयं जाता इत्यर्थः ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ अंतराले पिशाचयोनी ॥ ३४ ॥ अंतर्व्यासंगः अहंज्ञातादाताकर्ता हर्ता इत्यादि रात्मपूजा बहिर्व्यासंगः पुत्रपश्वादिपूजा तयोः कारकं मूलं अहंकारमकारौ त्यक्तैव त्यागी भवेन्नतु योगृहं हि त्वाप्रति तिष्ठति स इत्यर्थः ॥ ३५ ॥ ३६ ॥